

acquiratur. — 29. Coadjutor gaudet regula de annali et triennali possessione, etiamsi non sit ei data nova possessio post mortem Coadjuti, et per annum, triennium, vel decennium continuaverit in possessione post obitum Coadjuti. — 30. Coadjutor tenetur residere, et Divinis inservire. — 31. Coadjutor tenetur residere etiam in casu quo Coadjutus propter infirmitatem, vel legitime impeditus, non teneretur alioquin residere, alias amittuntur Distributiones quotidianæ, quæ punctantur Coadjuto, in damnam tamen ipsius Coadjutoris, ita ut Coadjutor teneatur satisfacere de bonis suis pro interessentia non soluta. — 32. Potest tamen gaudere mensibus datis causa recreationis, et illos consummare sicut Principalis, ita tamen quod dies per unum ipsorum consummati non possint per alterum assumi, sed quoad ambos remaneant consumpti. — 33. Coadjutor tenetur celebrare Missas, quas vigore testamenti, et institutionis Capellanæ, ipse Coadjutus celebrare tenetur, quando Coadjutus est legitime impeditus. — 34. Unde tenetur Coadjutor habere qualitates requisitas ad obtinendam Præbendam, adeoque debet esse constitutus in illa ætate quæ ad obtinendum illud Beneficium requiritur. — 35. Et per hoc debet promoveri infra annum ex quo residet, et inservit, ad Ordinem suæ Præbendæ annexum. — 36. Non tenetur tamen se promoveri facere intra annum ad Ordinem requisitum, si nunquam resedit, nec inservit, quia Coadjutus non valet. — 37. Quamvis Coadjutor non sit in Sacris constitutus, potest omnia et singula facere et exercere quæ sine paramentis sacris cum Cappa et Cotta facere posset Coadjutus, si præsens esset. — 38. Coadjutor lucratur Distributiones quotidianas absente Coadjuto, ad ipsius Coadjuti utilitatem. — 39. Coadjutore infirmo, vel impedito, Coadjutus lucratur Distributiones quotidianas, etiamsi Horis Canonicis non intersit, si ex forma, seu Litteris Coadjutoriae, ipse Coadjutus nunquam teneatur Horis Canonicis interesse. — 40. Tres sunt causæ legitimæ, scilicet infirmitas, justa et rationabilis necessitas, et evidens Ecclesiæ utilitas, quarum aliqua interveniente, tam Coadjutor quam Coadjutus, lucratur Distributiones, non obstante absentia. — 41. Si vero ex forma, seu Litteris Coadjutoriae appareat Coadjutum non eximi totaliter a residentia, quando habilis sit, et quando Coadjutor est absens, tunc Coadjutus tenetur inservire per se, ut lucratur Distributiones. — 42. Et si Coadjuto ipso infirmo, vel impedito, Coadjutor non resideat, non debentur ei Distributiones quotidianæ, et punctantur in ipsius Coadjutoris damnum. — 43. Coadjutor non potest lucrari Distributiones quotidianas, quando Coadjutus est præsens. — 44. Coadjutor non lucratur Distributiones quæ dantur Canonicis et Præbendis propriæ Ecclesiæ, quando aliquas Missas celebrat, nisi quando celebrat pro ipso Coadjuto. — 45. Coadjutor datus Canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum Ordinem in Canonicis sub pœna amissionis ejusdem partis fructuum, non lucratur hujusmodi fructus pro Coadjuto, quamvis ipse Coadjutor esset ordinatus ad formam dicti statuti. — 46. Coadjutor inserviens non potest lucrari fructus Præbendæ pro Præbendato Coadjuto pro eo tempore, quo dictus Coadjutus culpabilis repertus, mansit carceratus. — 47. Coadjutor potest inservire et residere in Ecclesia, excommunicato existente Coadjuto. — 48. Imo si forte Coadjutori aliquid de fructibus seu Distributionibus assignatum sit pro congrua, seu servitio, ut aliquando fit, id sibi poterit lucrari, non obstante excommunicatione Coadjuti, quæ sibi, non alteri debet nocere, et per hoc tunc Coadjutor non potest lucrari pro Coadjuto excommunicato, et ad ejus commodum et utilitatem. — 49. Nec officit, quod in Litteris Apostolicis Coadjutoriae dicatur, quod Coadjutor inservire debeat pro Coadjuto, et pro ipso Coadjuto lucrari. — 50. Coad-

jutor potest uti privilegiis concessis veris Canonicis optandi Beneficia, ad utilitatem tamen et commoditatem Coadjuti. — 51. Coadjutor Canonici, si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis, potest in processionibus incedere cum Canonicis sub cruce; nec ex eo quod non incedit sub cruce Rectorum, potest tanquam absens puniri in certa portione frumenti, sed duplicis personæ muneris satisfacit. — 52. Coadjutor et Coadjutus possunt simul in habitu Canonicali interesse in processionibus, et Missarum solemnibus; Coadjutus in loco sibi debito, et Coadjutor post omnes Canonicos. — 53. Coadjutor non tenetur ad onera Canoniorum juniorum, licet teneatur ad onera sui Coadjuti. — 54. Coadjutor non tenetur tempore concessionis Coadjutoriae habere Ordinem Presbyteralem, ubi statuto Ecclesiæ cautum fuerit quod Canonici actu sit Sacerdos tempore promotionis, sed sufficit habere Clericatum, et legitimam ætatem ad Ordinem requisitam. — 55. Coadjutor non potest esse Index Apostolicus, seu Delegatus Papæ, nec designari Index Synodalis. — 56. Coadjutor non tenetur ad Fidei professionem, nisi cum fuerit successioni locus. — 57. Coadjutor non tenetur ad officium Canonici recitandum, sed Proprietarius. — 58. Coadjutores enim cum futura successione non sunt Beneficarii interim dum vivunt Coadjuti, nec habent jus in re, sed ad rem. — 59. Coadjutoriae hujusmodi non sunt vere et proprie Beneficia. — 60. Nec Coadjutores sunt vere Canonici, et Beneficarii, sed solummodo ficti Beneficarii, et ficti Canonici. — 61. Coadjutor consequi non potest fructus ex Beneficio Coadjuti. Imo lucratur etiam Distributiones quotidianas, absente Coadjuto, ad utilitatem ipsius Coadjuti. — 62. Et ideo quando Coadjutor habet aliunde unde se valeat decenter sustentare, disponitur sepe sæpius, quod nihil prorsus percipere debeat de fructibus, nec Distributionibus; et adducitur clausula in Litteris Coadjutoriae poni solita. — 63. Coadjutor non potest gaudere privilegiis, et indultis de percipiendis fructibus in absentia, puta ratione studii, aut Lecturæ in aliqua Universitate, quibus Coadjutus gaudere potest. — 64. Coadjutor in ingressu non tenetur Fabricæ solve, quod est conventum solvi per Canonicos de novo ingressos. — 65. Coadjutor non potest exercere officia ad quæ Coadjutus electus est. — 66. Canonici tamen tenentur inservire et ministrare Coadjutori; prout tenerentur inservire proprio Canonico coadjuto in omnibus functionibus Canonicalibus. — 67. Coadjutor non potest ordinari ad titulum Coadjutoriae. — 68. Coadjutor non intelligitur comprehensus in statuto, quod ex aliqua causa jubilate facit Canonicos. — 69. Canonici Coadjutor, etiam Coadjuto absente, non potest Capitulis interesse, nec in illis votum dare, nec officium antianitatis exercere, nisi in Litteris Apostolicis jura hæc expresse concedantur. — 70. Resolutiones Sac. Congr. Conc. pro Coadjuti et Coadjutoribus. — 71, 72. De consensu Capituli in Coadjutoriae erectione. — 73. An subreptitia sit Coadjutoriae gratia non expressa clausula, quod jus eligendi in omnibus mensibus spectat ad Capitulum. — 74. Item non narrato jure presentandi spectante ad Patronum laicalem. — 75. An revera Litteræ commendatitiæ Episcopi sint de forma Coadjutoriae. — 76. Quando competat Coadjutori jus præcedentiæ supra alios Canonicos. — 77. Gratia Coadjutoriae valet, si tantum Beneficium vacat de jure.

ARTICULUS XI. — *Varia alia in supplementum de Canonicis.*

1. Non licet novum habitum, sive Signum a Canonicis Cathedralis Ecclesiæ absque Sedis Apostolicæ auctoritate assumi. — 2. Canonici et Præbendati non possunt deferre Almutias, cum uti singuli invitantur ad associandum funera, sed uti tantum possunt in casibus, quando incedunt collegialiter una cum Capitulo. — 3. Canonici Cathedralis non sunt in dignitate Ecclesiastica constituti, nisi lato sump-

vocabulo, sed dicuntur Clerici primi Ordinis; sunt tamen Canonici et Cathedralis personæ in Dignitate constitutæ, ad hoc ut possit coram eis fieri translatio pensionis. — 4. Collegiata simplex præcedit omnibus Ecclesiis simplicibus, et quæ tantum Parochiales sunt. — 5. Etiamsi antequam erigeretur in Collegiatam, illis cederet. — 6. Canonici Collegiata de Jure insignis præferuntur Canonicis Collegiata, quæ est insignis per Indultum de recenti; seu Collegiata antiquior, quæ habet insignitatem a Jure, præferunt habenti insignitatem ex privilegio posteriorem. — 7. Canonici Ecclesiæ Collegiata, quamvis peritissimus Doctor, eligi non potest in Judicem Synodalem, etiamsi non existat in Cathedrali Doctores, saltem ita idonei. — 8. Canonici celebrans in Ecclesia Collegiata non tenentur facere reverentiam Vicario Generali presentis in fine Missæ ante benedictionem. — 9. Canoniorum ad privationem potest procedere Episcopus sine adjunctis ex causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non susceperit. — 10. Si Canonici Pœnitentiarius non faciat residentiam, et Episcopus velit procedere contra eum ad privationem Canoniorum, tenetur servare regulam præscriptam a Concil. Trid. — 11. Canonicos vocare ad Palatium Episcopale potest Episcopus, et tenentur accedere: non tamen tenentur ire vocati a Vicario. — 12. Canonici Cathedralis, et Collegiata debent retinere Tabellam horariam, et Officia Divina persolvere statutis horis; et ad id possunt cogi per Episcopum. — 13. Canonici ad discendum cantum Gregorianum cogere potest Episcopus. — 14. Canonici abesse volentes extra Dioccesim, tenentur semper petere licentiam ab Episcopo. — 15. Concurrente tamen honesta et rationabili causa absentia, non potest ab Episcopo denegari Canonico licentia se absentandi, alias datur recursus ad Superiorem. — 16. Canonici absens de licentia Sacre Congregationis cum clausula: *Dimissa tertia parte fructuum,*

ARTICULUS I.

Quid sint Canonica, seu Canonicatus, et Canonicus? et unde dicantur?

(1. Canonica vulgo Canonicatus est Jus spirituale, quod provenit ex electione, seu receptione alicujus in Fratrem, seu Canonicum. Sic Innocentius in cap. *Cum M. 9. § Canonicos*, de Constit.; Nebrissensis in *Vocabular. Jur.*, verb. *Canonica*; et alii. (2. Hoc autem Jus spirituale, quod præbet Canonica, consistit primo in Jure habendi in Choro Sedem (vulgo stallum), et vocem in Capitulo. (3. Secundo consistit in hoc, ut quam primum facultas se obtulerit, Canonico eandem Canoniam legitime obtinenti, etiam conferatur Præbenda, seu competens portio fructuum canonicalium; cap. *Relatum 9*, de Præbend., ibi: *Quia non est congruum ut Præbenda* (scilicet vacante, vel proxime vacatura) *careat qui in Canonicum noscitur esse receptus*; concordat cap. *Dilectus 19*, de Præbend., et cap. *Cum M. 9*, de Constit. (4. Si quis enim simpliciter in Canonicum receptus fuerit, antequam redditus Canonicales eidem assignentur, sive conferantur, dicitur habere *Canoniam*, hoc est Canonicatum, nondum vero Præbendam. (5. Siquidem Præbenda ulterius importat Jus ad percipiendos fructus annuos Canonice, sive debitos ex titulo Juris Canonialis. Unde qui habet utrumque, is Canonici Præbendarius appellatur; cap. *Sanctorum 2*, dist. 70.

(6. Canonici nomen idem est ac Regularis;

dimittit tertiam, quæ superest detracta pensione. — 17. Canonicatum erigere Episcopus non potest sine consensu Capituli. — 18. Si tamen Canonici irratiabiliter renuant præstare consensum erectioni novi Canonicatus, superior supplet. — 19. Imo non potest Episcopus auctoritate ordinaria in sua Ecclesia creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli et Canoniorum. — 20. Canonici supranumerarii neque ad futuram Præbendam creari potest. — 21. Canonici supranumerarii receptus simpliciter de mandato Papæ in aliqua Ecclesia, in qua est certus numerus Canoniorum, non illi derogando, aut non mandando recipi cum plenitudine Juris Canonialis, non habet Jus Canonice. Secus autem e contra. — 22. Canonici supranumerarii ordinari dicuntur illi qui in Canoniorum collegium cooptantur, et Canonici creantur ultra numerum certum Præbendarum, et Canonicatum, absque ulla Præbenda illis statim attributa. — 23. Si Canonici supranumerarii fuit admissus per Capitulum simpliciter sine præsertione suorum Jurium, quotidianas lucratur Distributiones. — 24. Canonici supranumerarii, qui ex privilegio Apostolico in aliqua Ecclesia recipiuntur, cum eo quod solum participant de Distributionibus quotidianis, et nullam obtineant Præbendam, sed ad primam vacaturam, juxta eorum prioritatem, admittantur, non tenentur habere majorem ætatem quam quatuordecim annorum, dummodo non optent, nisi cum ætatem requisitam habuerint. — 25. Potest permitti quod Canonici deputent in Parochum Canonium supranumerarium. — 26. Dignitatem novam in Cathedrali Ecclesia erigere nemo potest, nisi Summus Pontifex. — 27, 28. Quando sit subreptitia erectio novi Canonicatus. — 29, 30. De Canoniorum novæ erectionis preventibus, atque illorum oneribus. *Remissive.* — 31. De præcedentiâ Canoniorum novæ erectionis. *Remissive.*

venit enim a voce Græca *Canon*, quæ regulam significat; cap. *Canon*, 1, dist. 3, ibi: *Canon Græce, Latine regula nuncupatur.* Et in Conc. Colon. II, part. 3, cap. 4, sic expresse dicitur: « Ut de Canonicis dicamus pauca, respondeat eorum vita titulo, respondeat nomini: sint re ipsa, ut sunt nomine Canonici, id est Regulares. » (7. Canoniorum prima origo fuit in Monastica disciplina; Conc. Colon., loc. cit. his verbis: « Neque enim clam est primam eorum originem Monastica disciplina fuisse. Imitantur Apostolos et nascentis Ecclesiæ ministros, quorum erat cor unum et anima una, qui quotidie (ut in Actis Apostolicis legitimus) perdurantes unanimiter in Templo, et frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exsultatione, et simplicitate cordis perseverantes in orationibus... porro Ecclesiæ istæ Collegiatae quaedam vetustatem spirant, et Ecclesiæ primitivæ institutum præferunt; quod vel forma ædificiorum ostendit, quæ Canonicos prope Templum in unum pene habitaculum collocavit, ut procul a promiscua multitudine separati, Divinis pariter laudibus jugiter insisterent. » (8. Hinc sanctus Augustinus ad communem vitam in domo Episcopali Sacerdotes et Diaconos congregavit, cujus exemplum secuti sunt plurimi Africae Episcopi; et illi Sacerdotes et Diaconi pro ministerio suo Distributiones bonorum Ecclesiæ accipiebant. (9. Tuncque primi Canonici dicti sunt illi qui eas recipiebant, eo quod Ecclesiæ

ascripti vitam *Canonibus* conformem ducerent. (10. Et ipsis etiam fundos per vitam suam possidendos assignabat Episcopus, ut docet Concilium Aurelianense tertium, cap. 17, et sic *Canonicorum*, et *Præbendarum* origo, nomen, et usus invaluit.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(41. Primis Ecclesie sæculis quicumque Clerici certæ Ecclesie addicti, quique ex ejus penu alebantur, vocabantur *Canonici*. (12. Ratio denominationis inde petita fuit, quod *Albo*, seu *Matriculæ* Ecclesie fuissent inscripti: (13. tum quod stipendiis Ecclesie militarent. (14. Canon enim antiquis Scriptoribus non raro significat Ecclesie *Matriculam*, seu *Album*. (15. Præterea etiam Canon pensionem, stipendiumque denotat, quod vel jus Romanum docet in l. 1, cap. de *Induct.*, l. unic. *Cod. de Collat. bon.*; l. III, cap. *Quæ res vend. non poss.* Confer etiam Anton. Matthæi de *Nobil. lib. II, c. 33*; Gerard. de Bois in *Histor. Paris. lib. VI, cap. 1, § 5*. (16. At ab his minime ortum trahunt qui hodie in oppositione ad cæteros Clericos dicuntur *privative Canonici*. (17. Postea enim dicti sunt *Canonici* qui vitam quamdam communem agebant, communi refectorio, et dormitorio utebantur, et ita speciale ali-quod Collegium constituiebant. (18. Nova hæc *Canonicorum* ratio apparuit tempore Pippini, auctore Chrodegango *Metensium* Episcopo, qui Clericos suos in unam congregavit societatem, et in uno Claustro ad vitam communem ad instar *Monachorum* colendam eosdem traxit, perduxitque, certas illis regulas vivendi præscribens; Paul. Diacon. in *Fragment. de Episcop. Metens.* apud *Duchesnium*, tom. II, *Histor. Fran.*

(19. Non omnis tamen Clerus, sed tantum *Cathedralis* Ecclesie a Chrodegango ita collectus est. (20. Propagata vero fuit *Regula* Chrodegangi tempore *Caroli Magni*. (21. Adeoque sub hoc novo instituto quotidie crevit *Clericorum* numerus, ut *Congregationibus* Ecclesie *Cathedralis* non omnes possent coadunari. (22. Hinc plura *Collegia* *Canonicorum* extra Ecclesias *Cathedrales* sunt exorta, quod vel hodie *Ecclesiarum* *Collegiatarum* *Canonici* docent. (23. Omnium tamen una erat ratio, et conditio. (24. Sæculo autem decimo passim *Canonici* *pristinam* deseruerunt disciplinam; *Trithemius* in *Chron. Hirsaugiensi* de anno 977. (25. Ad evitandam autem *expulsionem* *Canonicorum* male viventium vita *regularis* inventa est. (26. Sunt qui *Petro Damiani* reformationis opus ascribunt, et *Regulam* in calce ejus operum editam, hunc in finem ab eo conscriptam esse contendunt. (27. At *Natalis Alexand. Petrum* de *Honestis* Auctorem hujus novi instituti facit, eumque a *Petro Damiani* distinguendum esse demonstrat. (28. Duplex posthac emerit *Canonicorum* status. Qui proprietati renuntiabant, *Regulares*, cæteri qui extra communem vitam vivebant, *Sæculares* dicti sunt, qui in sæculo adhuc manerent, ad quod proprietatem bonorum retulerunt.

ADDITIONES NOVISSIMÆ

(29. *Canonici* dicebantur qui juxta regulam propriæ suæ Ecclesie vivebant. *Concil. t. II, can. 20*. (30. Licet *Urbanus II*, in *Concil. Claromont. can. 9*, et *Arnulphus Episcopus Lexov.*, *Epist. ad Alex. Pap.* *Præbendam* *Canonicam* pro *Canonica* ponant, valde tamen differunt jure communi inspecto; (31. nam *Canoniam* est jus habendi sedem in Choro ad canendum, et vocem in Capitulo, proveniens ex electione, seu receptione in fratrem; (32. *Præbenda* vero ex se non habet sedem in Choro, nec vocem in Capitulo; et titulus *Canoniam* est receptio in fratrem, titulus vero *Præbendæ* collatio. (33. *Canoniam* per se absque *Præbenda* *Beneficium* *Ecclesiasticum* esse pluribus textibus evincitur. (34. Nam *Canonicus* habet jus percipiendi *Distributiones* quotidianas, quæ licet fructus *Beneficii* non sint, sunt emolumenta, quæ propter officium impensum in Ecclesia præstantur. *Barbosa*, de *Canonicis*, cap. 21; *Solorzanus*, de *Jurib. honor.*, n. 481, et *Moneta*, de *Distrib. q. 6*, per totum. (35. *Canonicorum* institutum *antonomastice Militia Clericalis* dicitur; et ab exactiore, quam profitentur, *Canenum* custodia *Canonici* nomen sortiuntur. (36. *Canonicæ* *Regulæ* *primaria* fuit institutio, ut sub Episcopo *Canonici* essent sancte viventes, et prompti ad omne *Ecclesiasticum* ministerium, ad quod a *Præposito* suo ordinarentur. (37. Unde nemini dubium esse potuit quin *Canonici* subsidio et adjutorio Episcopis esse teneantur. (38. *Primis* temporibus, qui dicebantur *Canonici* prope domum Episcopalem sub uno *Directore* habitare solebant; (39. at postquam Episcopi plures Ecclesias sub uno regimine habere cœperunt, *Canonicorum* *Collegia* aliis in locis ab Episcopis aut fidelibus constructa fuere, tum ut ipsi, utpote *Canonum* *singularem* custodiam profitentes, reliquo Clero superintenderent, tum etiam ut in ipsis Capitulis personas haberent Episcopi, quæ sibi in regimine populi forent adjutores. (40. *Canonicorum* *Collegia*, dum olim *Canonici* vitam communem agerent, unoque claustrum sub certa regula, et superiorum directione viverent, *Monasteria* dicta fuisse ex monumentis, et scriptoribus antiquis notissimum est. (41. At postquam *Canonici*, abjecta vita communi, ad vitam singularem transierunt, externaque vivendi disciplina se plane a *Monachis* et *Regularibus* in communi viventibus discreverunt, eorum Ecclesie sive *Collegia* dici cœperunt *Capitula*. (42. *Singularitate* semel introducta, suas etiam *Congregationes*, quæ prius *Conventus* sive *Collatio* dicebantur, *Capitula* dixerunt, eaque quæ in illis *Congregationibus* acta sunt, *Acta* *Capitularia*, et capitulariter *Acta* dicuntur. (43. Ob singularem vitam, quam inter sæculares vivere cœperunt, *Canonici* sæculares dicti sunt; quæ nomenclatura profuit ex eo quod, cum antea in claustris ab omni mundi strepitu et hominum sæcularium conversatione segregati plane a sæculo exiisse viderentur, nunc inter sæculares ho-

mines conversentur et habitent. (44. Sed quidquid mutationis intervenerit, unice ipsam exteriorem vivendi disciplinam concernit, qua etiam non observata, *Canonici* quæ suæ sunt vocationis et professionis, exacte adimplere possunt.

ARTICULUS II.

Canonicatus quoad *collationem* et *possessionem*.

(1. Quamvis de Jure collatio seu provisio *Canonicatum* in Ecclesiis *Cathedralibus* simultanee spectare præsumatur ad Episcopum et Capitulum, ut per *Glossam* communiter receptam in c. *Cum Ecclesia Vulterana* 31, de *Election.*; *Rota* part. II, rec. dec. 124, num. 1; dec. 685, num. 4; part. IV, tom. I, dec. 529, num. 1; part. V, tom. II, dec. 440, n. 9; dec. 444, num. 1; part. XVI, dec. 244, num. 1, cum sequent. part. XIX, tom. I, dec. 121, num. 1. (2. *Consuetudo* tamen in contrarium attendi debet, videlicet quod ad solum Episcopum *privative* quoad *Capitulum*, vel e converso ad solum *Capitulum*, *privative* quoad ipsum Episcopum collatio, seu provisio pertineat; c. *Cum Ecclesia Vulterana* 31 de *Election.*, c. *Ex parte Astensis Ecclesia*, de *Concessione Præbendæ*; *Abbas* in cit. c. *Cum Ecclesia Vulterana*, n. 1, et 10; *Cassador.*, dec. 22, n. 2, de *Præbend.*; *plene* *Barb.*, de *Canonicis* et *Dignitat.*, cap. 14, num. 20; *Rota*, p. 3, dec. 124, num. 1; p. V, tit. 2, dec. 444, n. 1; p. XVI, dec. 244, n. 2; p. XIX, tom. I, dec. 121, n. 2. (3. *Consuetudo* *Canonicatus* et *Dignitates* conferendi a *Capitulo* *irrequisito* Episcopo probatur ex *collationibus* factis tantum ab eodem *Capitulo*; *Rota* part. III, dec. 124, in *Casalensi* *Juris* conferendi; part. XVI, dec. 244, in *Beneventana* *Jur.* conferendi; part. XIX, tom. I, dec. 121, in *Novariensi*. *Canonicatus*. (4. Quæ *consuetudo* ad exclusionem simultaneæ collationis præscribitur spatio quadraginta annorum, ut tenent communiter *Doctores* in cap. *Cum de Beneficiatis*, n. 6; *Glossa* fin. in principio in cap. fin.; ibique *Abbas* num. 7, de *Consuet.*; *Barbosa*, de *Canonicis*, cap. 14, n. 20; *Peregrin. cons.*, 28, num. 4 et 5; *Gonzales* super *Regul. 8*; *Cancell.* *Glossa* 7, num. 8; *Lotter.* de *Re benef.*, lib. I, qu. 21, num. 47; *Rota*, part. XI, recent. dec. 74, num. 12; part. XVI, dec. 224, num. 3.

(5. Nedom in Ecclesiis *Cathedralibus*, sed etiam in Ecclesiis *Collegiatis* sæcularibus collatio, seu provisio *Canonicatum* spectat simultanee ad Episcopum et Capitulum; *Rota*, part. I, recent. dec. 232, num. 2; *Barbosa* de *Canonicis*, c. 14, num. 15, cum pluribus ibi cit. (6. Nec pertinet ad solum Episcopum; *Rota*, part. III, dec. 289, n. 2; *Dec. respons.* 6, n. 11 et 12; *Cassador.*, dec. 22, de *Præbend.*, num. 3. (7. Nisi *consuetudine* aut pacto Episcopus dictos *Canonicatus* conferendi facultatem acquisiverit; *Rota*, cit. part. III, dec. 287, n. 3. (8. Quo casu Episcopus habens vigorem pacti, aut consuetudinis facultatem conferendi *Canonicatus* Ecclesie *Collegiatae*, excludit reservationem in vim *alternativæ*; *Rota*, cit. dec. 289, num. 4.

(9. Quando *Canonicatus* sunt simultaneæ collationis, *Indultum* concessum *Ordinario* suffragatur etiam *Capitulo*; *Rota*, part. V, tom. II, dec. 440, num. 8. (10. Imo quando est simultanea electio, seu collatio inter *Ordinarium* et *Capitulum*, si *Ordinarius* reperitur exemptus a *Regula* octava *Cancellariæ*, hæc exemptio prodest etiam *Capitulo*; *Rota*, part. V, tom. II, dec. 444, n. 12. (11. In his collationibus simultaneis Episcopi et Capituli tantam potestatem habet Episcopus solus per se, quantum habet totum *Capitulum*, et e contra; l. *Titio*, et *hæredibus*, ff. de *Usufruct. l. Mulierum liberis*, ff. de *Hæred. instit.*; *Selv.* de *Benef.*, part. II, q. 17, n. 9; *Gonzalez* ad *regul. 8*; *Cancellar. Glossa* 45, n. 51; *Nicol. Garcias* de *Benef.*, part. IV, cap. 6, n. 28; *Lotter.* de *Re benef.*, lib. II, part. XXI, n. 39; *Rota*, dec. 783, lib. III, part. III; *divers.* (12. Si Episcopus conferat uni, et *Capitulum* alteri, neutra collatio valebit quia ad invicem se impediunt; *Gonzalez* ad *reg. 8*. *Cancell.* *Glossa* 45, n. 58; *Nicolaus Garcias*, cit. cap. 4, n. 29, ubi a n. 33, cum sequent. ex multis *Sacræ Rotæ* *Decisionibus* ostendit, quod cum neutra collatio valeat, si Papa provideat tertio, etiam sequenti die, ille dicitur habere potius Jus, et ejus possessio erit bona. (13. Imo stant dicta discordia inter Episcopum et Capitulum, Papa non tenetur conferre tale *Beneficium* uni, vel alteri nulliter per Episcopum et Capitulum provisum, nec gratificari digniori; *Rota* in *Hispanensi* *Portionis* 19 *Januar.* 1590 coram *Pamphilio*. (14. *Sede* *Episcopali* vacante, vel Episcopo a *Beneficiorum* collatione suspensio, stante simultanea, collatio spectat ad *Capitulum* *Jure proprio*; sicut e contra, effecto inhabili *Capitulo*, collatio *Jure proprio* spectat ad Episcopum, textu expresso in cap. unico, *Ne sede vacante*, in 6; ibi: « Si ad Episcopum et Capitulum communiter pertineat collatio *Præbendarum* mortuo Episcopo, vel a *Beneficiorum* collatione suspensio, poterit *Capitulum* vacantes conferre *Præbendas*, etiamsi Episcopus interesse habeat in collatione hujusmodi ut *Prelatus*. Idem poterit Episcopus, si *Capitulum* ab ipsa collatione suspendi contingat, vel singulariter omnes de *Capitulo* majoris excommunicationis vinculo in nodari. »

(15. *Possessio* *Canonicatus* sive *Dignitatis*, quæ sit de *Capitulo*, capitulariter capi debet; cap. *Si capitulo* 5, de *concessione Præbendæ*, num. 6; *Rota*, part. V, tom. I, dec. 97, num. 21; part. X, dec. 140, num. 12. (16. Aliter, si non sit capitulariter capta, est nulla, nec est manutenibilis; *Rota*, part. II, dec. 701, num. 5; part. VII, dec. 216, num. 13; part. IX, tom. I, dec. 183, num. 4 et 6; part. XIII, dec. 433, num. 12 et 14. (17. Imo possessio non capitulariter capta de *Canonicatu*, non suffragatur, quamvis fuisset capta de mandato *Executoris Litterarum Apostolicarum*; *Abbas* in cap. 1, num. 16, de *Consuetudine*, et in cap. *Transmissam*, num. 3 de *Election.*; *Cassador.*, dec. 8 de causa *possess.*; *Rota* in *Metens. Canonicatus*, et in una *Senens.* et alia *Tarvisina* *Canonicatus*, quarum me-